

РОЗВИТОК МУЗИЧНО–РИТМІЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ХОРЕОГРАФІЇ

Глуховський Ю.Є., магістрант кафедри мистецької освіти, Житомирський державний університет імені Івана Франка, 10008, м. Житомир, вул. Велика Бердичівська, 40, тел.: (095)545-55-34, e-mail: ozonway1998@gmail.com

Чернишова А.М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри мистецької освіти, Житомирський державний університет імені Івана Франка, 10008, м. Житомир, вул. Велика Бердичівська, 40, тел.: (067)729-87-55, e-mail: anka_910@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0003-4285-0022>

Актуальність постановки проблеми визначається необхідністю теоретичного та практичного опрацювання питань музичного виховання дітей у хореографічній системі з урахуванням їх вікового аспекту. Розвиток творчості на етапі старшої дошкільної освіти полягає в тому, що формування естетичного ставлення дитини до реального світу передбачає також художньо-практичну діяльність. Через батьків та вчителів підвищується рівень соціально-емоційних компетенцій дітей, адже емоційна грамотність не менш важлива, ніж вміння читати, рахувати чи говорити іноземною мовою.

В ході дослідження нами були вивчені різні точки зору щодо питання забезпечення музично-сенсорних здібностей дітей. Дослідження таких відомих вчених і педагогів, як Виготського Л.С., Теплова Б.М., Радинова О.П., ще раз вказують на необхідність формування рухової пам'яті, мислення, музичних здібностей у дітей. Також питанню розвитку музико-рухових навичок дітей приділяється увага в психолого-педагогічних дослідженнях, зокрема слід вказати теоретичні концепції, що були розвинені в роботах С. Рубінштейна та Б. Теплова. Питаннями музичного розвитку займалися також Ю. Цагареллі, Н. Ветлугіна, С. Науменко, К. Тарасова та інші. Шляхи розвитку музичних здібностей досліджували М. Леонтович, В. Верховинець, К. Орф, Е. Башич, П. Вейс, Д. Кабалевський, К. Стеценко та інші. Проблемами розвитку музичних здібностей займалися Т. Дорошенко, О. Лобова, Р. Савченко, О. Хижна.

Музично-ритмічне почуття дитини складає базу всіх проявів музичності, що пов'язані із сприйманням і відтворенням часової ходи «музичного руху». Разом з ладовим почуттям воно є основою емоційного відгуку на музику.

Рухи значно полегшують сприйняття та запам'ятовування музики. Розвиток рухових навичок відбувається одночасно з розвитком мови. Координація і активності рухів дитини говорить про розвиток інших якостей, в тому числі психіки.

Музично-ритмічне виховання розвиває почуття музичного ритму, його сприйняття, виконання. Ритмічно-комунікаційні вправи є обов'язковим елементом занять з хореографії.

Хореографія – одна з дієвих форм виховання, що має великі можливості розкриття здібностей дітей, їх духовного і фізичного розвитку. Від того як виховується дитина залежить її майбутнє. Заняття впливають на розвиток краси рухів, їх легкості, граційності, підкреслюють красу тіла та його здоров'я, тому є багато комплексів вправ і методів, які допомагають взаємодіяти з дитиною і виховувати творчу особистість [2].

Цей вид діяльності допомагає дітям виразити своє відчуття настрою, характеру, діагностує адекватність музичного сприйняття і здатність до творчої пластичної імпровізації, сприяє розвитку музичних навичок, розуміння художнього образу. Музико-ритмічні вправи тренують пам'ять, а також виховують увагу, уміння орієнтуватися в просторі, координацію рухів. Діти починають краще розуміти і любити творчість.

Ритмічно-комунікаційні вправи мають витоки в ритмічній гімнастиці Еміля Жак-Далькроза, в комплексній імпровізаційно-ігровій діяльності Карла Орфа та багатьох послідовників: Т. Тютюнникової, Д. Гудкіна, Т.Боровика та ін.

Музично–ритмічна діяльність дітей на заняттях хореографії має бути насамперед цікавою, навчаючи їх любити та розуміти хореографічне мистецтво і інтегрувати танцювальну галузь у сферу своїх інтересів, збагачуючи їх новими враженнями.

Набуття правильних і влучних танцювальних навичок, участь у танцювальній виставі, творче ставлення до образу, бесіда вчителя з дітьми – все це розвиває естетичне сприйняття, емоційне ставлення до творів мистецтва, вчить правильному судженню в хореографії. У результаті активного та емоційного знайомства з хореографією формується художній смак дітей, вони починають помічати і сприймати прекрасне не тільки в творчості, але й в житті.

Заняття з хореографії мають велике значення також для фізичного розвитку дітей. Вони починають легко, вільно рухатися, позбуваються від таких фізичних недоліків, як сутулість, зайва вага, набувають струнку поставу та ін. У дітей поліпшується координація рухів і сприйняття простору. На заняттях з хореографії корисні навички здобуваються природно. Діти з маленького віку починають відчувати естетику поведінки в побуті, підтягнутість осанки, дисципліна і ввічливість стають нормою поведінки. Вони стежать за своєю зовнішністю, за чистотою, гігієною вдома та на занятті, акуратністю, витонченістю свого костюма [1].

Успіх дітей в хореографічному колективі залежить також від педагога, який володіє професійними знаннями і вміло застосовує їх у навчально-тренувальній роботі з дітьми дошкільного віку. Викладачам хореографії слід знати особливості методики та прийоми роботи з дітьми різних вікових груп, орієнтуватися в причинах найбільш поширених помилок, що зустрічаються в практиці викладання.

Хореографія – це необхідний початок у вивченні будь-якого танцювального напрямку. Навіть якщо танець не стане улюбленим захопленням чи професією дитини, то користь для здоров'я та психологічного стану колосальна. Хореографія для дітей – це правильна постава, вміння концентруватися і, як результат, міцне здоров'я, гармонійний розвиток, граціозність, відмінна координація рухів, артистичність.

Заняття вчать дитину бути більш дисциплінованою і зібраною, формують у них музичний слух. Для успішної роботи педагог повинен добре знати психофізіологічні особливості дітей кожного віку і враховувати їх при формуванні репертуару та складанні плану виховної роботи, при тому вміло розподіляючи фізичне навантаження.

Список літератури:

1. Енська О. Ю., Максименко А. І., Ткаченко І.О. Композиція танцю та мистецтво балетмейстера / О. Ю. Енська, А. І. Максименко, І. О. Ткаченко. Суми : ФОП Цьома С.П., 2020. 157 с.
2. Чернишова А.М. Мистецтво як засіб виховання духовності підростаючого покоління. *Нові технології навчання: Наук.-метод. зб.* / інститут інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти та науки, молоді та спорту України, Академія міжнародного співробітництва з креативної педагогіки: В 2-х ч. Київ-Вінниця, ФОП Корзун Д.Ю., 2012. Вип. 73. Частина І. С. 229-233.